

Vysokoškoláci v Číně musí brát podřadnou práci nebo čelit nezaměstnanosti

ET epochtimes.cz/2023/06/05/vysokoskolaci-v-cine-musi-brat-podradnou-praci-nebo-celit-nezamestnanosti

Anders Corr

5. června 2023

Komentář

Čínská ekonomika je v útlumu a nezaměstnanost mladých lidí je rekordně vysoká. Více než 20 % uchazečů o zaměstnání ve věku 16–24 let nemůže najít práci.

V návratu ke katastrofální kulturní revoluci 60. a 70. let minulého století nyní Si Ťin-pching říká absolventům vysokých škol, aby „jedli hořkost“. Nedávno poblahopřál studentům zemědělství k tomu, že „sami usilují o útrapy“ tím, že „jdou na pole a do vesnic, aby vyřešili živobytí lidí“.

Podle předních komunistických médií učiní mládež Čínu velkou pouze prostřednictvím boje a obětování se.

Obětí je přitom dostatek. Téměř třetina nedávno přijatých zaměstnanců v továrních halách jedné čínské tabákové společnosti má vysokoškolské a postgraduální vzdělání. „Propagandistická mašinerie strany dnes vymýšlí příběhy o mladých lidech, kteří si slušně vydělají rozvážením jídla, recyklací odpadků, zřizováním stánků s jídlem, rybolovem a zemědělstvím,“ píše The New York Times.

Venkov v čínské provincii Shaanxi. (China Photos / Getty Images)

„Zbabrané“ kariéry absolventů po celé Číně zřejmě Siovi, jehož otec to dotáhl až na vicepremiéra, než ho Mao Ce-tung vyhnal do továrny, nevadí. Rudé gardy Siova otce zbily, vyslychaly a vystavovaly ho na nákladním autě jako odsouzeníhodný příklad.

Siova matka svého syna udala a jeho sestra byla podle režimu „pronásledována až k smrti“. Si Ťin-pching údajně nosil ostudnou kuželovitou čepici a vydržel sedm let ve vyhnanství na venkově. Propadl depresi a normalizační brutalita, která ho zřejmě zlomila, se nyní paranoidně obrací proti domnělým nepřátelům.

Si pravděpodobně považuje čínské absolventy zahraničních univerzit, kteří v Číně nemohou najít práci na kancelářských pozicích, za měkoty. Přibližně 75 % absolventů vysokých škol totiž chce pracovat na pohodlných místech ve státních firmách, nikoli v soukromém sektoru.

Ta však získá pouze 2,5 procenta uchazečů o státní službu. Zbytek je rád, když si najde práci v továrně nebo ve službách s platem 1 000 dolarů měsíčně.

Zásahy proti zahraničním a technologickým firmám v Číně spolu s využíváním obchodu jako zbraně proti zemím, jako je Austrálie a Litva, poškozují čínskou ekonomiku.

Překotný zákaz výdělečného doučování, který Komunistická strana Číny vydala, znamenal úbytek pracovních příležitostí pro vysokoškolské studenty. Počet titulů v oblasti vzdělávání a sportu vzrostl mezi lety 2018 a 2021, kdy režim doučovací byznys v hodnotě 150 miliard dolarů zakázal, o více než 20 procent. Mladým absolventům se tak ještě více zúžily už tak mizerné vyhlídky a nyní spíše přijímají zaměstnání s nižšími platy.

Zatímco absolventům státem podporovaných oborů, jako je biologie, letectví a elektrotechnika, se na trhu práce daří nepatrně lépe, režim nyní znevýhodňuje odvětví nemovitostí a online technologií, v nichž je pro čerstvé absolventy těžké prorazit.

Na sociálních sítích panují obavy a ty se rychle šíří. V reakci na to režim podporuje místní samosprávy, aby zaměstnávaly více absolventů v naději, že otupí případné pouliční protesty. Tato pracovní místa však musí být zaplácena z kapes daňových poplatníků, což omezuje růst.

Vlády nikdy nevynikaly v předvídání poptávky a nabídky ani v tvorbě inovací, které jsou v prosperující tržní ekonomice obvyklé. Režim tak dusí tržní husu, která snášela čínská zlatá vejce.

Někteří z dnešních mladých lidí v Číně se kvůli nedostatku příležitostí přidali k hnutí „ležáků“, které se vyhýbá tvrdé práci a úsilí. Režim toto hnutí nedávno zušlechtil tím, že ho zkritizoval v nejvyšších stranických novinách.

Pokud by Si prosadil svůj plán invaze na Tchaj-wan, sankce by zhoršily ekonomiku. Krize, v níž se dnes Čína nachází, je způsobena právě tím, že Komunistická strana Číny se vydala cestou agrese, nikoli přátelství a mírového obchodu. Byla by v mnohem lepší pozici,

kdyby se vydala mírovou cestou, měla by méně protivníků a více měkké síly plynoucí z jejích globálních rozvojových a obchodních úspěchů.

Místo toho se Čína musí potýkat nejen s mezinárodním odporem, ale také s nestabilitou uvnitř vlastních hranic. Nespokojeným a nezaměstnaným může Siova poznámka, aby „jedli hořkost“, připomínat údajný výrok Marie Antoinetty o nespokojených chudých ve Francii 18. století. Komentář „Ať jedí koláče“ může být apokryfní. Hospodářský rozmach a kolaps, který vyústil ve francouzskou revoluci, byl však skutečný a odstartoval řadu vzpour v Rusku a Číně, které změnily svět k horšímu.

Nápravná revoluce v Číně, kde se na náměstí Nebeského klidu nemohou sejít tři lidé, aniž by je rozehnala policie, by byla obtížná. Ale nenásilná revoluce, která by přinesla skutečně reprezentativní vládu a tržní hospodářství, jež by osvobodily lid a realizovaly jeho demokratické ambice, by byla jistě vítaná.

Demokratická Čína by pro svět nebyla hrozbou, ale přínosem.

Názory vyjádřené v tomto článku jsou názory autora a nemusí odrážet stanovisko The Epoch Times.

Z anglického originálu na The Epoch Times přeložil Ondřej Horecký.